

Riedsútstel

Ried	: 27 november 2025
Agindapunt	: 11
Status	: Meningvormend/Besluitvormend
Program	: 5. Sport, cultuur en recreatie
Eardere behandeling	: -
Portefúljuhâlder	: Dhr. H. Bruining
Taheakke	: 1. Algemeenbelangbesluit voor buitensportaccommodaties met bijlage marktverkenning 2. Lijst met gemeentelijke buitensportaccommodaties en marktverkenning
Saak- en stiknûmer	: 2025100811050/25ZG108490

Underwerp

Algemeenbelangbesluit buitensportaccommodaties

Wy stelle jo foar te besluten om:

1. Het besluit d.d. 26 juni 2014 voor wat betreft het onderdeel '2. Verhuur van buitensportaccommodaties en grond t.b.v. sportuitoefening' in te trekken.
2. Het bijgesloten 'Algemeenbelangbesluit voor buitensportaccommodaties van de gemeente Achtkarspelen' met bijlagen vast te stellen.

Koarte gearfetting

De gemeente moet zich bij economische activiteiten (waaronder verhuur, verkoop, opstalrechten) houden aan de Wet markt en overheid. Dat houdt onder andere in dat de gemeente de integrale kosten van haar producten en diensten moet doorberekenen, tenzij de gemeenteraad een algemeenbelangbesluit heeft genomen. De gemeenteraad heeft dit besluit in 2014 genomen. Uit jurisprudentie blijkt dat een algemeenbelangbesluit aan bepaalde eisen moet voldoen en periodiek geëvalueerd moet worden.

Het algemeenbelangbesluit moet aangepast worden om te voldoen aan de Wet markt en overheid.

Foech ried/kolleezje

Op grond van artikel 25h lid 6 is de gemeenteraad bevoegd om voor de gemeente vast te stellen of economische activiteiten plaatsvinden in het algemeen belang.

Ynliding

Aan de gemeenteraad wordt ook voorgesteld het toekomstige buitensportaccommodatiebeleid vast te stellen. Onderdeel van het nieuwe beleid is dat er zakelijke rechten (erfpacht en/of opstalrechten) worden gevestigd ten behoeve van verenigingen. Het vestigen van zakelijke rechten maakt geen onderdeel uit van het besluit uit 2014. Daarnaast zijn padelbanen niet in dat besluit opgenomen. Dat betekent dat we minimaal de integrale kostprijs door zouden moeten berekenen aan de verenigingen, tenzij we een algemeenbelangbesluit nemen.

Histoarje

In de raadsvergadering van 26 juni 2014 is een algemeenbelangbesluit genomen. Op 10 april 2025 is het buitensportaccommodatiebeleid meningvormend besproken: in de bijlage bij het voorstel werd o.a. informatie gegeven over de Wet markt en overheid. De gemeenteraad is per brief in juli 2025 geïnformeerd over de stand van zaken van het nieuwe algemeenbelangbesluit buitensportaccommodaties.

Te berikken effekt

We willen voldoen aan de Wet markt en overheid bij het sluiten van overeenkomsten (verhuur, vestigen opstalrechten en erfpacht) met betrekking tot buitensportaccommodaties op grond van het nieuwe buitensportaccommodatiebeleid.

Argumenten

1. Het besluit uit 2014 is niet meer toereikend

Doordat het algemeenbelangbesluit uit 2014 niet meer toereikend is, zouden we minimaal de integrale kostprijs door moeten berekenen aan de verenigingen, tenzij we een algemeenbelangbesluit nemen. We vinden het niet wenselijk de kostprijs in rekening te brengen, omdat het zorgt voor een lastenverhoging voor de verenigingen.

2. Een goed algemeenbelangbesluit moet aan vijf motiveringseisen voldoen

In het voorgestelde algemeenbelangbesluit zijn de volgende motiveringseisen uitgewerkt:

- 1) beschrijving van de **activiteit** waarvoor de algemeenbelanguitzondering wordt ingeroepen;
- 2) beschrijving van het **algemeen belang** dat met het besluit wordt gediend;
- 3) duiding van de **noodzaak** om de algemeenbelanguitzondering in te roepen;
- 4) beschrijving van de **gevolgen** van het gebruik van de algemeenbelanguitzondering op ondernemers;
- 5) **afweging** van de noodzaak van afwijking van de gedragsregels op grond van het algemeenbelangbesluit enerzijds, tegenover het effect op de ondernemers anderzijds.

3. We hebben geen reacties ontvangen op het voornemen dit besluit te nemen

We hebben op de website en in De Feanster gepubliceerd dat we het voornemen hebben een nieuw algemeenbelangbesluit te nemen voor buitensportaccommodaties. Daarbij hebben we eenieder (niet alleen belanghebbenden) uitgenodigd om hierover een mening te geven, zodat we daar rekening mee zouden kunnen houden in de besluitvorming. Er zijn geen reacties ontvangen.

Alternativen

1. Meer onderzoek doen en het algemeenbelangbesluit op een later moment voor te leggen

Er zou meer onderzoek gedaan kunnen worden, om het algemeenbelangbesluit beter te motiveren.

Volgens de Wet markt en overheid is marktonderzoek verplicht, om in te kunnen schatten wat mogelijke gevolgen zijn van betrokken particuliere ondernemers die ook buitensportaccommodaties (willen) verhuren/zakelijke rechten daarvoor vestigen. Met goed marktonderzoek kan een zorgvuldige belangenafweging worden gemaakt tussen de belangen van ondernemers en het met het besluit gediende algemeen belang. De meeste activiteiten waarop het voorgestelde algemeenbelangbesluit ziet, zijn duidelijk maatschappelijk van aard. Concurrentie speelt daarbij geen of een zeer beperkte rol.

Er zou ook onderzocht moeten worden of het betrokken algemeen belang ook nog gediend wordt met een andere prijsstelling (in dit geval hoger: een bedrag tussen € 0 en een kostprijsdekkend bedrag), omdat anders de noodzaak tot een lagere prijsstelling ontbreekt. We vinden het juist wenselijk om geen vergoeding te vragen, om de lasten voor verenigingen en stichtingen zo laag mogelijk te houden en buitensporten voor zo veel mogelijk mensen betaalbaar te houden.

We verwachten dat uitgebreider marktonderzoek weinig nieuwe inzichten zal bieden, terwijl het wel de nodige tijd en kosten meebrengt.

2. *Geen nieuw algemeenbelangbesluit te nemen*

Als we geen nieuw algemeenbelangbesluit nemen, kunnen we onderdelen van het nieuwe buitensportaccommodatiebeleid niet uitvoeren zonder dat dit een schending oplevert van de Wet markt en overheid. We moeten ons dan in beginsel houden aan de regel dat we minimaal een kostprijsdekkende vergoeding in rekening brengen. Als alternatief zou onderzocht kunnen worden of er subsidies in het leven geroepen kunnen worden, om de verenigingen tegemoet te komen in die lastenverzwaring.

3. *Padelbanen niet mee te nemen in het algemeenbelangbesluit*

In tegenstelling tot de andere buitensporten in het voorgestelde algemeenbelangbesluit, kan concurrentie bij padel wel degelijk een rol spelen. Padel is op dit moment een zeer populaire sport. Er zijn ook ondernemers die padelbanen commercieel uitbaten en ondernemers die ruimte t.b.v. die padelbanen verhuren. Binnen de gemeente Achtkarspelen zijn er (nog) geen andere partijen op de markt actief, maar niet ver buiten de gemeentegrenzen wel. Er is daardoor kans dat de padelbanen van verenigingen in Achtkarspelen in concurrentie treden met ondernemers. Als de verenigingen geen kostprijsdekkende vergoeding aan de gemeente betalen, kan dit leiden tot oneerlijke concurrentie.

In het voorgestelde besluit is gepoogd oneerlijke concurrentie te beperken, door het besluit zo te formuleren dat dit alleen geldt voor verenigingen en stichtingen zonder winstoogmerk.

Kanttekenings/risiko's

Bezwaar

Als de gemeenteraad het besluit neemt, kan hier bezwaar tegen ingediend worden. Het risico hierop wordt ingeschat als beperkt vanwege de afwezigheid van concurrentie bij de meeste buitensportaccommodaties. Door padelbanen mee te nemen in het besluit, wordt het risico groter geacht. Bezwaar kan leiden tot herroeping of vernietiging van het (gehele) besluit door de bestuursrechter, ook als een bezwaar alleen wordt ingediend vanwege de padelbanen.

Eventuele bezwaarmakers hebben, indien zij bij de rechter terechtkomen, een kans van slagen. De eisen die aan de motivering worden gesteld, blijken in de praktijk erg hoog te zijn.

Als geen bezwaar wordt ingediend of een bezwaar en beroep niet slaagt, kunnen we in ieder geval de komende vijf jaar buitensportaccommodaties verhuren en zakelijke rechten daarvoor vestigen, zonder dat we de Wet markt en overheid schenden.

Finânsjes

Het besluit heeft geen directe financiële gevolgen. Een algemeenbelangbesluit zorgt ervoor dat de gemeente de genoemde economische activiteiten kan verrichten zonder daarvoor de integrale kostprijs door te berekenen, het zorgt niet voor een plicht om dat te doen. In dit geval maakt het voorgestelde besluit het mogelijk om uitvoering te geven aan het voorgestelde buitensportaccommodatiebeleid. De financiële gevolgen van dat beleid zijn beschreven in dat voorstel.

Ynwenners- en oerheidspartisipaasje

We hebben vooraf gepubliceerd van plan te zijn een algemeenbelangbesluit te nemen. Hierbij is eenieder uitgenodigd om vooraf een zienswijze in te dienen tussen 1 augustus en 12 september. We hebben naar aanleiding hiervan geen zienswijzen, vragen of andere reacties ontvangen.

Kommunikaasje

Als we het voorstel aannemen, zal het algemeenbelangbesluit op de gebruikelijke wijze gepubliceerd worden.

Yntegraliteit

Dit advies is opgesteld in samenwerking tussen de afdelingen grondzaken, sportbeheer en juridische zaken.

Previnsje

N.v.t.

Gearwurking

N.v.t.

Ferfolchtrajekt

Als de gemeenteraad het voorstel aanneemt, zal het algemeenbelangbesluit gepubliceerd worden. Er geldt een bezwaartermijn van zes weken. Als er geen bezwaar wordt ingediend, kunnen de in het besluit genoemde economische activiteiten gedurende de komende vijf jaar worden uitgevoerd.

Evaluaasje

Na vijf jaar moet het besluit geëvalueerd worden.

Buitenpost, 4 november 2025

Het college van burgemeester en wethouders van Achtkarspelen,

secretaris,

burgemeester,

dhr. mr. M.P. de Jong

dhr. J.D. de Vries MSc

Riedsbeslút

De raad van de gemeente Achtkarspelen;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 4 november 2025,
punt nr.: 11;

Beslút:

1. Het besluit d.d. 26 juni 2014 voor wat betreft het onderdeel '2. Verhuur van buitensportaccommodaties en grond t.b.v. sportuitoefening' in te trekken;
2. Het bijgesloten 'Algemeenbelangbesluit voor buitensportaccommodaties van de gemeente Achtkarspelen' met bijlagen vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad
van de gemeente Achtkarspelen van 27 november 2025.

De griffier,

De voorzitter,

Dhr. G.J. Andringa

Dhr. J.D. de Vries MSc